

Presentació del projecte «Recull de noms catalans de plantes» (març de 2010). – El 17 de març del 2010 es va fer, a la seu del Centre de Terminologia TERMCAT, una sessió de presentació del projecte «Recull de noms catalans de plantes».

El «Recull de noms catalans de plantes» és un projecte obert, que es va iniciar l'any 1993 amb la intenció de posar al dia i ampliar la informació fitonímica del llibre de Francesc Masclans *Els noms de les plantes als Països Catalans* (1981, edició revisada i desenvolupada d'un treball de 1954 del mateix autor, exhaurida editorialment). Amb el pas del temps, i ateses les possibilitats

Estudis Romànics [Institut d'Estudis Catalans], Vol. 33 (2011), p. 493-554

tècniques disponibles avui dia, el propòsit inicial va anar prenent una intenció més àmplia i ajustada a les necessitats actuals.

El projecte ha estat impulsat principalment per Joan Vallès, catedràtic del Laboratori de Botànica de la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona i també filòleg, i pel Centre de Terminologia TERMCAT, i hi ha intervingut un extens equip de treball, amb M. Àngels Bonet, M. Antònia Julià, Josep Vigo i Joan Veny. També hi participen o hi han participat altres col·laboradors com Joan Carles Villalonga, Esperança Carrió, Maria Foraster, David Porta i Mar Santamaria, al marge dels equips de suport informàtic i d'edició del TERMCAT.

La sessió del 17 de març tenia com a objectiu presentar el projecte a tot el col·lectiu de professors universitaris de disciplines d'estudi que tenen una presència significativa en el contingut que s'està elaborant. En concret, la invitació es va enviar a tots els professors vinculats d'una manera més o menys directa amb la variació lingüística i dialectològica, però també es va obrir a altres docents de terminologia i d'altres matèries relacionades. La idea era donar a conèixer l'extens corpus que està servint de base per al projecte, i posar-lo a disposició de recercadors, doctorands, equips de recerca, etc.

La sessió s'obrí amb uns mots de la directora del TERMCAT, Rosa Colomer, que va acollir i agrair la presència de tots els assistents i va presentar els objectius de la trobada. Tot seguit, el Dr. Joan Vallès va fer una sumària però precisa descripció de les característiques generals del projecte. Concretament, va descriure les diverses fases per què ha passat el projecte, i va destacar la gran riquesa de fonts que han estat curosament buidades. Això ha representat que, en el moment actual, el corpus contingui prop de 30.000 denominacions catalanes, corresponents a més de 6.000 tàxons botànics. A més, i després de tots els anys de feina ja feta, el «Recull de noms catalans de plantes» és avui un recull ordenat, concebut amb voluntat eminentment descriptiva, no normativa, tot i que s'han prioritzat les denominacions procedents del diccionari normatiu de l'Institut d'Estudis Catalans.

El Dr. Vallès va presentar també, amb nombrosos exemples, les possibilitats que s'obrien per a la recerca en fenòmens com la sinonímia, la polisèmia o la neofímia, i va destacar que els criteris amb què s'havia elaborat el corpus (descripció, no normativització; exhaustivitat; inclusió de dades de tota l'àrea lingüística i respecte a les formes dialectals; adaptabilitat a suports diversos; presència de formes recollides per primer cop; facilitat de consulta) en feien un instrument molt vàlid per a la recerca.

Tot seguit, la Dra. M. Antònia Julià, del TERMCAT, va fer una presentació en què va detallar els criteris metodològics amb què s'ha dut a terme el recull i, especialment, les decisions de presentació de les dades que s'han pres a l'hora de difondre-les. Així, comentà aspectes com ara la presentació en condicions d'igualtat de les denominacions catalanes i llatines, amb possibilitat d'invertir a conveniència la llengua d'ordenació del diccionari; la classificació temàtica per famílies botàniques; la inclusió de denominacions referides a la planta, parts de la planta, estadis, etc.; la fidelitat i literalitat en la consignació de la informació; i l'etiquetatge i el tractament de les dades que n'assegura la traçabilitat, el filtratge i l'ordenació. Va apuntar també que bona part de les dades ja estan disponibles actualment per a la consulta per Internet, per mitjà d'un diccionari en línia hostatjat al web del TERMCAT (www.termcat.cat). Igualment, va avançar la voluntat de mantenir una col·laboració institucional per a l'actualització permanent del contingut del diccionari, per diferents vies, com ara el buidatge d'obres noves, la incorporació de suggeriments, etc.

En tercer lloc, el Dr. Joan Veny va oferir una atractiva presentació en què va exemplificar diverses possibilitats d'intervenció i anàlisi lingüística de les dades presents en el «Recull de noms catalans de plantes». Aquestes intervencions, al seu parer, poden anar des d'estudis d'orientació normativista (per a fer propostes d'ampliació o de millora del corpus normatiu, per exemple) fins a anàlisis de caràcter dialectal (atesa la gran quantitat de varietats consignades). També apuntà

possibilitats d'estudi en aspectes com la relació entre cultisme, nom popular i nom científic; estudis etimològics; i estudis contrastius amb altres fonts, especialment amb l'*Atles lingüístic del domini català*.

Finalment, Rosa Colomer va cloure l'acte concretant l'oferta de col·laboració a tots els sectors interessats, assenyalant l'absoluta disposició del TERMCAT per compartir les dades i afavorir la col·laboració amb el sector universitari i amb tots els centres de recerca. Els assistents a la sessió van tenir ocasió d'intervenir també de manera distesa al final de l'acte, i es va fer evident l'interès que el projecte havia despertat.

F. Xavier FARGAS VALERO
TERMCAT